

РЕШЕНИЕ

№ 2426

гр. София, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 180 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ

при участието на секретаря ПАОЛА ЦВ. РАЧОВСКА
като разгледа докладваното от АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ Гражданско дело № 20231110133875 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по подадена от Р. Й. К., искова молба насочена против „Д.-О.З.“ ЕАД, с която са предявени искиви претенции с правно основание чл. 405 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, с искане ответното дружество да бъде осъдено да заплати на ищеца сумата от 10 000.00лв. – неизплатена част от дължимо се застрахователно обезщетение по преписка по щета № 44012132200318/06.01.2022г., във връзка с настъпило застрахователно събитие с лек автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ, ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателно изплащане на сумата и 1030.55лв. – мораторна лихва за периода 07.07.2022г. – 18.06.2023г.

С протоколно определение от 26.01.2024г., на основание чл. 214 ГПК, е допуснато изменение на исковите претенции, чрез увеличаване размера на същите, като размерът на иска с правно основание чл. 405 КЗ е увеличен от първоначално предявените 10 000.00лв. на 14 148.00лв., а размерът на акцесорната претенция с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД е увеличен от първоначално предявените 1030.55лв. на 1458.00лв.

Ищецът извежда съдебно предявените си права при твърдения, че собственият й лек автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ е бил застрахован при ответното дружество по застраховка „Каско+“ със срока на застрахователно покритие 25.07.2021г. – 24.07.2022г. Твърди, че на 31.12.2021г. е настъпило застрахователно събитие, като автомобилът е претърпял ПТП на магистрала „Хемус“, като същият със задната лява част се е ударил в ограничителната мантинела. Сочи, че доколкото произшествието и било с един участник не са викани служители на КАТ и тъй като автомобилът е бил в движение ищцата и семейството й са продължили пътуването. Твърди се, че ответното дружество застраховател е уведомено своевременно за настъпилото застрахователно събитие, образувана е преписка по щета № 44012132200318/06.01.2022г., бил извършен оглед на автомобила, като дружеството застраховател изплатило като обезщетение сумата от 3 740.00лв., представляваща 10% от общата застрахователна сума, позовавайки се на клауза от общите условия, съгласно която при невъзможност да се представи протокол за ПТП, може да се прецени дали

произшествието е доказано на база представена декларация. Твърди се, че размерът на дължимото се застрахователно обезщетение е 13 740.00лв., като с оглед платените 3 740.00лв., претенцията е заявена за сумата от 10000.00лв., като се излагат подробни съображения за нищожност на клаузата от ОУ. Заявена е и акцесорна претенция за мораторна лихва.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който заявените искиви претенции се оспорват. Оспорват се твърденията, че процесната клауза от ОУ е нищожна, в каквато насока са изложени подробни съображения. Излагат се съображения за неоснователност на исковете, като се прави искане същите да бъдат отхвърлени.

Съдът, като съобрази становището на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени искиви претенции с правно основание чл. 405 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 405 КЗ.

За основателността на заявената искова претенция в тежест на ищеца е да докаже по делото при условията на пълно и главно доказване наличието на валиден договор за имуществено застраховане с ответника, настъпването на описаното в исковата молба застрахователно събитие /ПТП /, причинените вреди на процесния автомобил и стойността необходима за възстановяване на МПС-то, както и причинна връзка между произшествието и вредите.

В тежест на ответното дружество е да докаже възраженията си, наведени с отговора на исковата молба, в частност, че в Общите условия на дружество е налице клауза, регламентираща основание за изплащане на застрахователно обезщетение в по-нисък размер.

С доклада по делото, неоспорен от страните, съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти и обстоятелства, а именно, че ищецът е собственик на лек автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ, че същият е бил застрахован при ответното дружество по застраховка „Каско+“ със срока на застрахователно покритие 25.07.2021г. – 24.07.2022г., че е 31.12.2021г. е настъпило застрахователно събитие /ПТП на магистрала Хемус/ във връзка с което при ответника е заведена преписка по щета № 44012132200318/06.01.2022г., по която е определено и изплатено на ищеца застрахователно обезщетение в размер на 3740.00лв.

Обявените за безспорни и ненуждаещи се от доказване факти и обстоятелства намират опора и в приобщените по делото писмени доказателства, в частност, приложеното на л. 6 копие на застраховка „Каско“, както и материалите от представената от ответника преписка по щета № 44012132200318.

Както се посочи по-горе в изложението не е спорно по делото, че във връзка с процесното ПТП при ответника е образувана преписка по щета, по която дружеството застраховател е определило и изплатило на ищеца застрахователно обезщетение в размер на 3 740.00лв.

Извършеното частично плащане на застрахователно обезщетение от ответника в полза на ищеца представлява изявление, съдържащо неизгодни за ответника факти. Изявлението на страната по делото, което съдържа неизгодни за нея факти, релевантни за спорното право, има характер на признание и се явява важно доказателствено средство. Когато признанието води до съвпадане на фактическите твърдения на двете спорещи страни това е указание за тяхната истинност. Признанието има доказателствено значение, затова съдът преценява признанието, с оглед на всички обстоятелства по делото - чл. 175 ГПК / в този смисъл Решение № 98 от 21.03.2011 г. на ВКС, IV г.о., по гр.д. № 952/2010 г./ По изложената аргументация следва извода, че

с извършеното частично плащане ответното дружество прави извънсъдебно признание на елементите от фактическия състав на иска с правно основание чл. 405 КЗ.

Спорен по делото е въпросът дали съгласно клаузата от Общите условия на ответника, систематизирана в Раздел II, т.4.6, за дружеството застраховател е налице основание да изплати застрахователно обезщетение в по-нисък размер. Видно от приложените на л. 22 Общи условия на ответника, в цитираната т.4.6 е регламентирано че *„отговорността на застрахователя за застрахователно събитие, доказано на база писмена декларация по образец от застрахования е в размер до 10% от застрахователната сума, като за срока на застраховката общият размер на щетите, признати въз основа на декларация на застрахования не може да надхвърли 20% от застрахователната сума.“*

Видно от приложеното на л. 6 копие на застраховка „Каско“ застрахователната сума за процесния автомобил е 37 400.00лв., като ответното дружество позовавайки се на обстоятелството, че преписката по щета е образувана единствено на база декларация по образец е изплатило застрахователно обезщетение в размер на 10% от застрахователната сума или на ищеца е изплатено обезщетение в размер на 3 740.00лв., факт обявен за безспорен и ненуждаещ се от доказване.

В отговора на исковата молба дружеството застраховател твърди, че за ищеца е била налице възможност да изиска от органите на МВР съставянето на протокол за настъпилото ПТП, като поради липсата на такъв застрахователят се позовава на процесната т.4.6 от общите условия и изплаща застрахователно обезщетение в размер до 10% от застрахователната сума.

Настоящият съдебен състав намира, че в случая не е била налице хипотеза, при която е настъпило ПТП, което задължително следва да бъде обслужено от органите на МВР, поради следните съображения:

В материалноправната разпоредба на чл. 125 ЗДвП са регламентирани случаите, при които Службите за контрол на Министерството на вътрешните работи посещават задължително мястото на пътнотранспортното произшествие, а именно:

- 1. при произшествието има убит или ранен човек;*
- 2. произшествието е предизвикало задръстване на платното за движение;*
- 3. в произшествието участва пътно превозно средство, което превозва опасен товар или товар, който се е разпилял на пътя и в резултат на това създава опасност за движението;*
- 4. (отм. – ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 21.01.2017 г.);*
- 5. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 21.01.2017 г., бр. 77 от 2017 г., в сила от 26.09.2017 г.) има съмнение, че участник в произшествието е с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда и/или е употребил наркотични вещества или техни анализи, или не притежава необходимите права за управление на моторно превозно средство;*
- 6. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2002 г., доп., бр. 102 от 2005 г., изм., бр. 109 от 2007 г.) произшествието е с участието на пътно превозно средство на Министерството на отбраната или на Българската армия, както и на съюзнически и/или чужди въоръжени сили, преминаващи през територията на Република България или пребиваващи на нея; в този случай се уведомява служба "Военна полиция" към министъра на отбраната;*
- 7. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 21.01.2017 г.) между участниците в произшествието има разногласие относно обстоятелствата, свързани с него;*
- 8. (нова - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) произшествието е с един участник и моторното превозно средство не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му от произшествието вреди.*

В процесния случай не е налице нито една от хипотезите на чл. 125 ЗДвП, доколкото не е спорно по делото, а и от заключението на вещото лице по изготвената САТЕ и допълнителна САТЕ се установява, че след произшествието автомобилът е бил в състояние да продължи и е продължил на собствен ход, обстоятелство, което експертът потвърди при изслушването му в проведеното на 10.11.2023г., открито съдебно заседание /протокол л. 78 по делото/, респективно приложение не намира и т. 8 на чл. 125 ЗДвП.

Съгласно чл. 125а ЗДвП Службите за контрол на Министерството на вътрешните работи издават протокол за посещението по чл. 125 на мястото на пътнотранспортното произшествие. Ежемесечно до 25-о число на месеца Министерството на вътрешните работи предоставя на Информационния център към Гаранционния фонд по чл. 518 от Кодекса за застраховането информация, съдържаща индивидуализирани данни по реда на наредбата по ал. 2, за причинените през предходния месец пътнотранспортни произшествия и за участниците в тях.

В процесния случай с оглед датата на ПТП приложима е „Наредба № Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд“

В чл. 6, т. 4 от процесната наредба е регламентирано, че „не се посещават от органите на МВР - "Пътна полиция", и не се съставят документ за повреди на МПС, които не са причинени от друго ППС, освен когато повредите са причинени в резултат на пътнотранспортно произшествие с един участник и МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход“.

По аргумент от цитираната разпоредба на чл.6, т. 4 от процесната Наредба, протокол за ПТП следва да се състави в хипотеза, при която имаме един участник, реализирал ПТП и наличие на кумулативно изискване - **МПС-то да не е в състояние да се придвижи на собствен ход**. В процесния случай имаме ПТП с един участник, но не е налице втората предпоставка, доколкото автомобилът на ищеца е бил в техническо състояние, позволяващо му да се придвижи на собствен ход.

Така изложеното обуславя извода, че за ищеца е била налице нормативна пречка да се снабди с протокол за ПТП, доколкото не е била налице нито една от предвидените в закона хипотези, при които органите на МВР са били задължени да изготвят такъв.

В чл. 106, ал. 5 КЗ е законоустановено, че „не се допуска изискване на доказателства, с които ползателят на застрахователната услуга не може да се снабди поради съществуващи нормативни пречки или поради липсата на правна възможност за осигуряването им, както и на такива, за които може да бъде направена разумна преценка, че нямат съществено значение за установяване на основанието и размера на претенцията и целят необосновано забавяне и удължаване на процедурата по уреждане на претенцията.“

В обобщение следва извода, че застрахователят незаконосъобразно, позовавайки се на Раздел II, т. 4.6 от ОУ, е изискал от ищеца да представи документ /протокол за ПТП/, с какъвто същият не е имал обективна възможност да се снабди поради нормативни пречки. На същото основание незаконосъобразно дружеството застраховател е изплатило застрахователно обезщетение в размер на 10% от застрахователната сума.

За пълнота настоящият съдебен състав намира за необходимо да посочи, че Раздел II, т. 4.6 от ОУ на ответника би намерил приложение в хипотеза, при която протокол за ПТП е съставен, но застрахованото лице не го е представило на застрахователя или е настъпило ПТП с последици, които обуславят извода за наличие на хипотеза, при която задължително следва да се състави протокол за ПТП и въпреки това застрахованият не го е представил.

По отношение размера на дължимото се от ответника застрахователно

обезщетение настоящият съдебен състав намира следното:

Видно от приложеното на л. 6 копие на застраховка „Каско“ между страните е уговорена клауза „официален сервиз“. Този извод намира опора и в приложения на л. 43 Регистрационен картон по процесната застрахователна полица, в който също е регламентирана процесната клауза „официален сервиз“, респективно релевантна за размера на дължимото се от ответника застрахователно обезщетение е цената на официален сервиз за марката „фолксваген“, необходима за възстановяване на процесния автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ.

При изслушването на вещото лице в проведеното на 26.01.2024г., открито съдебно заседание, експертът посочи изрично, че релевантни са стойностите, посочени в корекцията към съдебно-автотехническата експертиза.

Видно от процесната Корекция към САТЕ /л.91/ - стойността необходима за възстановяване на уврежданията по лек автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ, изчислена по цени на официален сервиз за марката „Фолксваген“ към датата на ПТП е 17 888.14лв.

От тази сума следва да бъде приспаднато изплатеното от ответника застрахователно обезщетение в размер на 3740.00лв., респективно неизплатената част е в размер на 14 148.14лв. Доколкото с допуснатото по реда на чл. 214 ГПК изменение, размерът на иска с правно основание чл. 405 КЗ е увеличен и се счита предявен за сумата от 14 148.00лв., следва, че същият е изцяло основателен за сумата от **14 148.00лв.**

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В материалноправната разпоредба на чл. 405, ал. 1 КЗ е законоустановено, че при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Срокът не може да е по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1 – 3 или 5, респективно ответникът е изпаднал в забава след изтичането на 15 работни дни от завеждането на щетата. От материалите по делото се установява, че щетата е заведена при ответното дружество на 06.01.2022г., респективно застрахователят е в забава, считано от 28.01.2022г. /изтичането на 15 работни дни/.

Акцесорната претенция е заявена за периода с начална дата след изпадане на ответника в забава, а именно: 07.07.2022г. – 18.06.2023г., като размерът на лихвата за забава за този период, върху сумата от 14 148.00лв., изчислен с помощта на компютърна програма е 1458.02лв.

Доколкото размерът на акцесорната претенция с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД е увеличен по реда на чл. 214 ГПК от първоначално заявените 1030.55лв. на 1458.00лв., следва извода, че искът е изцяло основателен за сумата от **1458.00лв.**

По разноските:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответното дружество следва да заплати на ищеца разноси в общ размер на 2700.00лв., от които 1 800.00лв. – адвокатско възнаграждение, 450.00лв. – държавна такса и 450.00лв. – депозит вещо лице.

Съдът намира за неоснователно възражението на ответника, обективизирано в приложеното на л. 95 по делото становище, за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение.

По аргумент от чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения – минималният размер на адвокатското възнаграждение при интерес от 10 000 до 25 000 лв. е 1300 лв. плюс 9 % за горницата

над 10 000 лв. С оглед цената на заявените иски претенции минималният размер на адвокатското възнаграждение е 1804.54лв., респективно ищецът претендира възнаграждение в минимален размер.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК ***, да заплати на Р. Й. К., ЕГН *****, на основание чл. 405, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумите както следва: 14 148.00лв. – неизплатена част от дължимо се застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ на лек автомобил „Фолксваген Тигуан“ с ДК № СВ **** РВ, обективирана в застрахователна полица № 440121213080105, с период на застрахователно покритие 25.07.2021г. – 24.07.2022г., във връзка с вреди, причинени от настъпило на 31.12.2021г. ПТП на Автомагистрала „Хемус“, ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба 19.06.2023г. до окончателно изплащане на сумата и 1458.00лв. – мораторна лихва за периода 07.07.2022г. – 18.06.2023г.**

ОСЪЖДА „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на Р. Й. К., ЕГН *****, сумата от 2700.00лв. – разноски.**

Решението подлежи на обжалване, в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____